

Sarbiewskiego Macieja

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Stary Żoliborz

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1926

Opis

Maciej Kazimierz Sarbiewski herbu Prawdzic (1595-1640) - poeta i teoretyk literatury epoki baroku, jezuita, nadworny kaznodzieja króla Władysława IV Wazy. Pochodził z rodowej wsi Sarbiewo położonej niedaleko Płońska, kształcił w kolegium jezuickim w Pułtusku. Po jej ukończeniu w 1612 roku wstąpił w Wilnie do zakonu, kształcąc się dalej w Braniewie, wspomnianym Wilnie i Rzymie. Był przyjacielem św. Andrzeja Boboli. Już wówczas wślawił się jako poeta opiewając wierszem Jana Karola Chodkiewicza hetmana tegoż zwycięstwo pod Chocimiem w 1621 roku. Z rąk papieża Urbana VIII otrzymał laur poetycki (złoty naszyjnik z medalem Ojca Świętego), uznawany za największą ówczesną nagrodę literacką. Do kraju powrócił w 1625 roku i został wykładowcą Akademii Wileńskiej, gdzie w 1632 roku doktoryzował się z filozofii a cztery lata później z teologii. Wówczas to związał się z dworem królewskim i osiadł w Warszawie. Tworzył zarówno po łacinie, jak i po polsku. Jego najsłynniejszym dziełem jest „Lyricorum librorum, napisał również obszerny traktat De perfecta poesi. W swym dorobku miał liczne ody (o przeróżnych tematach od religii po politykę), epody, epigramaty. Z polskich wydań najsłynniejsze tłumaczenie jego dzieł nosi tytuł „Zabawy leśne. Zmarł w warszawskim kościele św. Jana Chrzciciela (ul. Świętojańska 8) podczas pożegnalnego kazania doznał nagłego udaru.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, miejsce dziś nieustalone. Jego prochy trafiły tam po upadku powstania listopadowego z podziemi kościoła p.w. Św. Pryma i Felicjana o.o. pijarów przy ul. Długiej, dokąd w 1773 roku (po kasacie zakonu jezuitów) zostały przeniesione z kościoła Matki Boskiej Łaskawej przy ul. Świętojańskiej 10.

Upamiętnienia:

Ul. Świętojańska 10 krypta kościoła Matki Boskiej Łaskawej popiersie upamiętniającej jego pochówek.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 2: Kamienica. Powstała na przełomie 1946/47. Od 1947 roku mieszkała i tworzyli tu Irena Jurgielewiczowa (1903-2003) i jej mąż Mieczysław Jurgielewicz (1900-1983). On był artystą plastykiem, uprawiał malarstwo witrażowe, grafikę, drzeworyt, rysunek i malarstwo sztalugowe. Ona zaś była autorką powieści, opowiadań i sztuk scenicznych, oficer Armii Krajowej i więzień oflagu. Jako pisarka debiutowała w 1948 roku opowieścią dla najmłodszych "Historia o czterech warszawskich pstroczkach". W swym dorobku miała wiele popularnych utworów dla dzieci i młodzieży ("Ten obcy, Inna?", "Kajtek, warszawski szpak") oraz tom wspomnień "Byłam, Byliśmy...". W tym samym domu mieszkała inna pisarka - Janina Maria Dziarnowska (1903-1992). Z Żoliborzem związana od 1921 roku, początkowo pracowała jako nauczycielka. Podczas okupacji hitlerowskiej była organizatorką tajnego nauczania, pomagała też rodzinom aresztowanych przez hitlerowców, co opisała w "Powieści o Annie". W "Mieście nowych ludzi" opisała zagospodarowywanie Ziemi Odzyskanych. W swym dorobku miała również "Słowo o Brunonie Jasieńskim" i tom publicystyki zatytułowany "Spotkanie na Placu Konstytucji".
07.07.1946 wmurowano tu kamień węgielny pod pierwszy nowy dom w powojennej Warszawie.

Data nadania nazwy: 1926.09.27